

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ

॥ ಪಂಚವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಪಂಚವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಯಜ್ಞಮೇಘನಾದಸ್ಯ ಸಾಫಲ್ಯಂ ವಿಭೀಷಣೇನ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ
ಪರಸ್ತ್ರೀಹರಣದೋಷಾಣಾಂ ವರ್ಣನಂ ಕುಂಭೀನಸೀಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಮಧುನಾ
ಸಹ ರಾವಣಸ್ಯ ದೇವಲೋಕೋಪರ್ಯಾಕ್ರಮಣಂ

ಸ ತು ದತ್ತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವೋ ಬಲಂ ಘೋರಂ ಖರಸ್ಯ ತತ್ |
ಭಗಿನೀಂ ಸ ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಹೃಷ್ಟಃ ಸ್ವಸ್ಥತರೋಽಭವತ್ || 7.25.1 ||

ತತೋ ನಿಕುಂಭಿಲಾ ನಾಮ ಲಂಕೋಪವನಮುತ್ತಮಂ |
ತದ್ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಬಲವಾನ್ ಪ್ರವಿವೇಶ ಸಹಾನುಗಃ || 7.25.2 ||

ತತೋ ಯೂಪಶತಾಕೀರ್ಣಂ ಸೌಮ್ಯಚೈತ್ಯೋಪಶೋಭಿತಂ |
ದದರ್ಶ ವಿಷ್ಠಿತಂ ಯಜ್ಞಂ ಶ್ರಿಯಾ ಸಂಪ್ರಜ್ವಲನ್ನಿವ || 7.25.3 ||

ತತಃ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನಧರಂ ಕಮಂಡಲುಶಿಖಾಧ್ವಜಂ |
ದದರ್ಶ ಸ್ವಸುತಂ ತತ್ರ ಮೇಘನಾದಂ ಭಯಾವಹಂ || 7.25.4 ||

ತಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಲಂಕೇಶಃ ಪರಿಷ್ಟಜ್ಯಾಥ ಬಾಹುಭಿಃ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ಕಿಮಿದಂ ವತ್ಸ ವರ್ತಸೇ ಬ್ರೂಹಿ ತತ್ತ್ವತಃ || 7.25.5 ||

ಉಶನಾ ತ್ವಬ್ರವೀತ್ ತತ್ರ ಯಜ್ಞಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಯೇ |
ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಮಹಾತಪಾಃ || 7.25.6 ||

ಅಹಮಾಖ್ಯಾಮಿ ತೇ ರಾಜಞ್ಶ್ರಯತಾಂ ಸರ್ವಮೇವ ತತ್ |
ಯಜ್ಞಾಸ್ತೇ ಸಪ್ತ ಪುತ್ರೇಣ ಪ್ರಾಪ್ತಾಸ್ತೇ ಬಹುವಿಸ್ತರಾಃ || 7.25.7 ||

ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮೋಽಶ್ವಮೇಧಶ್ಚ ಯಜ್ಞೋ ಬಹುಸುವರ್ಣಕಃ |
ರಾಜಸೂಯಸ್ತಥಾ ಯಜ್ಞೋ ಗೋಮೇಧೋ ವೈಷ್ಣವಸ್ತಥಾ || 7.25.8 ||

ಮಾಹೇಶ್ವರೇ ಪ್ರವೃತ್ತೇ ತು ಯಜ್ಞೇ ಪುಂಭಿಃ ಸುದುರ್ಲಭೇ |
ವರಾಂಸ್ತೇ ಲಬ್ಧವಾನ್ ಪುತ್ರಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಶುಪತೇರಿಹ || 7.25.9 ||

ಕಾಮಗಂ ಸ್ಯಂದನಂ ದಿವ್ಯಮಂತರಿಕ್ಷಚರಂ ಧ್ರುವಂ |
ಮಾಯಾಂ ಚ ತಾಮಸೀಂ ನಾಮ ಯಯಾ ಸಂಪದ್ಯತೇ ತಮಃ || 7.25.10 ||

ಏತಯಾ ಕಿಲ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಮಾಯಯಾ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ |
ಪ್ರಯುಕ್ತಯಾ ಗತಿಃ ಶಕ್ಯಾ ನಹಿ ಜ್ಞಾತುಂ ಸುರಾಸುರೈಃ || 7.25.11 ||

ಅಕ್ಷಯಾವಿಷುಧೀ ಬಾಣೈಶ್ಚಾಪಂ ಚಾಪಿ ಸುದುರ್ಜಯಂ |
ಅಸ್ತ್ರಂ ಚ ಬಲವದ್ ರಾಜಂಛತ್ರವಿದ್ವಂಸನಂ ರಣೇ || 7.25.12 ||

ಏತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ವರಾನ್ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಪುತ್ರಸ್ತೇಽಯಂ ದಶಾನನ |
ಅದ್ಯ ಯಜ್ಞಸಮಾಪ್ತೌ ಚ ತ್ವಾಂ ದಿದೃಕ್ಷನ್ ಸ್ಥಿತೋ ಹ್ಯಹಂ || 7.25.13 ||

ತತೋಽಬ್ರವೀದ್ ದಶಗ್ರೀವೋ ನ ಶೋಭನಮಿದಂ ಕೃತಂ |
ಪೂಜಿತಾಃ ಶತ್ರವೋ ಯಸ್ಮಾದ್ ದ್ರವ್ಯೈರಿಂದ್ರಪುರೋಗಮಾಃ || 7.25.14 ||

ಏಹೀದಾನೀಂ ಕೃತಂ ಯದ್ಧಿ ಸುಕೃತಂ ತನ್ನ ಸಂಶಯಃ |
ಆಗಚ್ಛ ಸೌಮ್ಯ ಗಚ್ಛಾಮಃ ಸ್ವಮೇವ ಭವನಂ ಪ್ರತಿ || 7.25.15 ||

ತತೋ ಗತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವಃ ಸಪುತ್ರಃ ಸವಿಭೀಷಣಃ |
ಸ್ತ್ರಿಯೋಽವತಾರಯಾಮಾಸ ಸರ್ವಾಸ್ತಾ ಬಾಷ್ಪಗದ್ಗದಾಃ || 7.25.16 ||

ಲಕ್ಷಿಣ್ಯೋ ರತ್ನಭೂತಾಶ್ಚ ದೇವದಾನವರಕ್ಷಸಾಂ |
ತಸ್ಯ ತಾಸು ಮತಿಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 7.25.17 ||

ಈದೃಶೈಸ್ತ್ವಂ ಸಮಾಚಾರೈರ್ಯಶೋಽರ್ಥಕುಲನಾಶನೈಃ |
ಧರ್ಷಣಂ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸ್ವಮತೇನ ವಿಚೇಷ್ಟಸೇ || 7.25.18 ||

ಜ್ಞಾತೀಂಸ್ತಾನ್ ಧರ್ಷಯಿತ್ವೇಮಾಸ್ತ್ವಯಾಽನೀತಾ ವರಾಂಗನಾಃ |
ತ್ವಾಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ಮಧುನಾ ರಾಜನ್ ಕುಂಭೀನಸೀ ಹೃತಾ || 7.25.19 ||

ರಾವಣಸ್ತ್ವಬ್ರವೀದ್ ವಾಕ್ಯಂ ನಾವಗಚ್ಛಾಮಿ ಕಿಂ ತ್ವಿದಂ |
ಕೋಽಯಂ ಯಸ್ತು ತ್ವಯಾಽಖ್ಯಾತೋ ಮಧುರಿತ್ಯೇವ ನಾಮತಃ || 7.25.20 ||

ವಿಭೀಷಣಸ್ತು ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಭ್ರಾತರಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ |
ಶ್ರೂಯತಾಮಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ಫಲಮಾಗತಂ || 7.25.21 ||

ಮಾತಾಮಹಸ್ಯ ಯೋಽಸ್ಮಾಕಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ಭ್ರಾತಾ ಸುಮಾಲಿನಃ |
ಮಾಲ್ಯವಾನಿತಿ ವಿಖ್ಯಾತೋ ವೃದ್ಧಃ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ನಿಶಾಚರಃ || 7.25.22 ||

ಪಿತಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ಜನನ್ಯಾ ನೋ ಹ್ಯಸ್ಮಾಕಂ ಚಾರ್ಯಕೋಽಭವತ್ |
ತಸ್ಯ ಕುಂಭೀನಸೀ ನಾಮ ದುಹಿತುರ್ದುಹಿತಾಭವತ್ || 7.25.23 ||

ಮಾತೃಷ್ಟಸುರಧಾಸ್ಮಾಕಂ ಸಾ ಚ ಕನ್ಯಾನಲೋದ್ಭವಾ |
ಭವತ್ಯಸ್ಮಾಕಮೇವೈಷಾ ಭ್ರಾತೃಣಾಂ ಧರ್ಮತಃ ಸ್ವಸಾ || 7.25.24 ||

ಸಾ ಹೃತಾ ಮಧುನಾ ರಾಜನ್ ರಾಕ್ಷಸೇನ ಬಲೀಯಸಾ |
ಯಜ್ಞಪ್ರವೃತ್ತೇ ಪುತ್ರೇ ತು ಮಯಿ ಚಾಂತರ್ಜಲೋಷಿತೇ || 7.25.25 ||

ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾರಾಜ ನಿದ್ರಾಮನುಭವತ್ಯಥ |
ನಿಹತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಾನಮಾತ್ಮಾನಿಹ ಸಮ್ಮತಾನ್ || 7.25.26 ||

ಧರ್ಷಯಿತ್ವಾ ಹೃತಾ ಸಾ ತು ಗುಪ್ತಾಪ್ಯಂತಃಪುರೇ ತವ |
ಶ್ರುತ್ವಾಪಿ ತನ್ಮಹಾರಾಜ ಕ್ಷಾಂತಮೇವ ಹತೋ ನ ಸಃ || 7.25.27 ||

ಯಸ್ಮಾದವಶ್ಯಂ ದಾತವ್ಯಾ ಕನ್ಯಾ ಭರ್ತ್ರೇ ಹಿ ಭ್ರಾತೃಭಿಃ |
ತದೇತತ್ ಕರ್ಮಣೋ ಹ್ಯಸ್ಯ ಫಲಂ ಪಾಪಸ್ಯ ದುರ್ಮತೇಃ || 7.25.28 ||

ಅಸ್ಮಿನ್ನೇವಾಭಿಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ಲೋಕೇ ವಿದಿತಮಸ್ತು ತೇ |
ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಸ ರಾವಣಃ || 7.25.29 ||

ದೌರಾತ್ಮ್ಯೇನಾತ್ಮನೋದ್ಭೂತಸ್ತಪ್ತಾಂಭಾ ಇವ ಸಾಗರಃ |
ತತೋಽಬ್ರವೀದ್ ದಶಗ್ರೀವಃ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ || 7.25.30 ||

ಕಲ್ಪ್ಯತಾಂ ಮೇ ರಥಃ ಶೀಘ್ರಂ ಶೂರಾಃ ಸಜ್ಜಿಭವಂತು ನಃ |
ಭ್ರಾತಾ ಮೇ ಕುಂಭಕರ್ಣಶ್ಚ ಯೇ ಚ ಮುಖ್ಯಾ ನಿಶಾಚರಾಃ || 7.25.31 ||

ವಾಹನಾನ್ಯಧಿರೋಹಂತು ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾಯುಧಾಃ |
ಅದ್ಯ ತಂ ಸಮರೇ ಹತ್ವಾ ಮಧುಂ ರಾವಣನಿರ್ಭಯಂ || 7.25.32 ||

ಸುರಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಯುದ್ಧಾಕಾಂಕ್ಷೀ ಸುಹೃದ್ವೃತಃ |
ಅಕ್ಷೌಹಿಣೀಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚತ್ವಾರ್ಯಗ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಸಾಂ || 7.25.33 ||

ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾನ್ಯಾಶು ನಿಯಯುರ್ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಾಂ |
ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತ್ವಗ್ರತಃ ಸೈನ್ಯಾತ್ ಸೈನಿಕಾನ್ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಚ || 7.25.34 ||

ಜಗಾಮ ರಾವಣೋ ಮಧ್ಯೇ ಕುಂಭಕರ್ಣಶ್ಚ ಪೃಷ್ಠತಃ |
ವಿಭೀಷಣಶ್ಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಲಂಕಾಯಾಂ ಧರ್ಮಮಾಚರನ್ || 7.25.35 ||

ಶೇಷಾಃ ಸರ್ವೇ ಮಹಾಭಾಗಾ ಯಯುರ್ಮಧುಪುರಂ ಪ್ರತಿ |
ಖರೈರುಷ್ಟೈರ್ಹಯೈರ್ದೀಪೈಃ ಶಿಶುಮಾರೈರ್ಮಹೋರಗೈಃ || 7.25.36 ||

ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಪ್ರಯಯುಃ ಸರ್ವೇ ಕೃತ್ವಾಽಽಕಾಶಂ ನಿರಂತರಂ |
ದೈತ್ಯಾಶ್ಚ ಶತಶಸ್ತ್ರ ಕೃತವೈರಾಶ್ಚ ದೈವತೈಃ || 7.25.37 ||

ರಾವಣಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಗಚ್ಛಂತಮನ್ವಗಚ್ಛನ್ ಹಿ ಪೃಷ್ಠತಃ |
ಸ ತು ಗತ್ವಾ ಮಧುಪುರಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಚ ದಶಾನನಃ || 7.25.38 ||

ನ ದದರ್ಶ ಮಧುಂ ತತ್ರ ಭಗಿನೀಂ ತತ್ರ ದೃಷ್ಟವಾನ್ |
ಸಾ ಚ ಪ್ರಹ್ಲಾಂಜಲಿಭೂತ್ವಾ ಶಿರಸಾ ಚರಣೌ ಗತಾ || 7.25.39 ||

ತಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ತ್ರಸ್ತಾ ಕುಂಭೀನಸೀ ತದಾ |
ತಾಂ ಸಮುತ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ನ ಭೇತವ್ಯಮಿತಿ ಬ್ರುವನ್ || 7.25.40 ||

ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಕಿಂ ಚಾಪಿ ಕರವಾಣಿ ತೇ |
ಸಾಬ್ರವೀದ್ ಯದಿ ಮೇ ರಾಜನ್ ಪ್ರಸನ್ನಸ್ತ್ವಂ ಮಹಾಭುಜ || 7.25.41 ||

ಭರ್ತಾರಂ ನ ಮಮೇಹಾದ್ಯ ಹಂತುಮರ್ಹಸಿ ಮಾನದ |
ನಹೀದೃಶಂ ಭಯಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಣಾಮಿಹೋಚ್ಯತೇ || 7.25.42 ||

ಭಯಾನಾಮಪಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ವೈಧವ್ಯಂ ವ್ಯಸನಂ ಮಹತ್ |
ಸತ್ಯವಾಗ್ ಭವ ರಾಜೇಂದ್ರ ಮಾಮವೇಕ್ಷಸ್ವ ಯಾಚತೀಂ || 7.25.43 ||

ತ್ವಯಾಪ್ಯುಕ್ತಂ ಮಹಾರಾಜ ನ ಭೇತವ್ಯಮಿತಿ ಸ್ವಯಂ |
ರಾವಣಸ್ತ್ವಬ್ರವೀದ್ಧೃಷ್ಟಃ ಸ್ವಸಾರಂ ತತ್ರ ಸಂಸ್ಥಿತಾಂ || 7.25.44 ||

ಕ್ಷ ಚಾಸೌ ತವ ಭರ್ತಾ ವೈ ಮಮ ಶೀಘ್ರಂ ನಿವೇದ್ಯತಾಂ |
ಸಹ ತೇನ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಸುರಲೋಕಂ ಜಯಾಯ ಹಿ || 7.25.45 ||

ತವ ಕಾರುಣ್ಯಸೌಹಾರ್ದಾನ್ನಿವೃತ್ತೋಽಸ್ಮಿ ಮಧೋರ್ವಧಾತ್ |
ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ಸಾ ಸಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಪ್ರಸುಪ್ತಂ ತಂ ನಿಶಾಚರಂ || 7.25.46 ||

ಅಬ್ರವೀತ್ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟೇವ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸಾ ಪತಿಂ ವಚಃ |
ಏಷ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ದಶಗ್ರೀವೋ ಮಮ ಭ್ರಾತಾ ಮಹಾಬಲಃ || 7.25.47 ||

ಸುರಲೋಕಜಯಾಕಾಂಕ್ಷೀ ಸಾಹಾಯ್ಯೇ ತ್ವಾಂ ವೃಣೋತಿ ಚ |
ತದಸ್ಯ ತ್ವಂ ಸಹಾಯಾರ್ಥಂ ಸಬಂಧುರ್ಗಚ್ಛ ರಾಕ್ಷಸ || 7.25.48 ||

ಸ್ನಿಗ್ಧಸ್ಯ ಭಜಮಾನಸ್ಯ ಯುಕ್ತಮರ್ಥಾಯ ಕಲ್ಪಿತುಂ |
ತಸ್ಯಾಸ್ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಥೇತ್ಯಾಹ ಮಧುವರ್ಚಃ || 7.25.49 ||

ದದರ್ಶ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಯಥಾನ್ಯಾಯಮುಪೇತ್ಯ ಸಃ |
ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಧರ್ಮೇಣ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ || 7.25.50 ||

ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪೂಜಾಂ ದಶಗ್ರೀವೋ ಮಧುವೇಶ್ಮಿನಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ತತ್ರ ಚೈಕಾಂ ನಿಶಾಮುಷ್ಯ ಗಮನಾಯೋಪಚಕ್ರಮೇ || 7.25.51 ||

ತತಃ ಕೈಲಾಸಮಾಸಾದ್ಯ ಶೈಲಂ ವೈಶ್ರವಣಾಲಯಂ |
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಮಹೇಂದ್ರಾಭಃ ಸೇನಾಮುಪನಿವೇಶಯತ್ || 7.25.52 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ ಪಂಚವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||